

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 47g/2025

privind excepția de neconstituționalitate
a articolului 8 lit. b) din Legea nr. 64 din 23 aprilie 2010 cu privire la
libertatea de exprimare

*(imposibilitatea inițierii unei acțiuni pentru defăimare împotriva
instanței de judecată, în cadrul unui proces judiciar)*

CHIȘINĂU
11 septembrie 2025

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Domnica MANOLE, *Președinte*,
dlui Sergiu LITVINENCO,
dlui Ion MALANCIUC,
dlui Nicolae ROȘCA,
nei Liuba ȘOVA, *judecători*,
cu participarea dlui Dumitru Avornic, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 3 februarie 2025,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 11 septembrie 2025, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 8 lit. b) din Legea nr. 64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare, ridicată de dl avocat Iulian Rusanovschi, în interesele dlui Iurie Roșca, în dosarul nr. 2-199/2025, pendinte la Judecătoria Strășeni, sediul central.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de dna judecătoare Tatiana Capațina de la Judecătoria Strășeni, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

ÎN FAPT

A. Circumstanțele litigiului din fața instanței de drept comun

3. Pe rolul Judecătoriei Strășeni se află o cauză civilă în care dl Iurie Roșca le cere unei doamne judecător de la Judecătoria Chișinău și Judecătoriei Chișinău, în principal, să dezmință informații dintr-un comunicat al Judecătoriei Chișinău, să publice un alt comunicat de dezmințire și să-i prezinte scuze pentru publicarea unor informații pe care acesta le consideră false.

4. În procesul de examinare a cauzei, dl avocat Iulian Rusanovschi a ridicat, în interesele dlui Iurie Roșca, excepția de neconstituționalitate a articolului 8 lit. b) din Legea nr. 64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare.

5. Printr-o încheiere din 28 ianuarie 2025, Judecătoria Strășeni a admis cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

6. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 1
Statul Republica Moldova

„[...]

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.”

Articolul 16 Egalitatea

„(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.”

Articolul 20 Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nicio lege nu poate îngreuna accesul la justiție.”

Articolul 26 Dreptul la apărare

„(1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

(3) În tot cursul procesului, părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.

(4) Amestecul în activitatea persoanelor care exercită apărarea în limitele prevăzute se pedepsește prin lege.”

7. Prevederile relevante ale Legii nr. 64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare sunt următoarele:

Articolul 8 Imunitatea în cauzele cu privire la defăimare

„Nu poate fi intentată o acțiune cu privire la defăimare pentru declarația făcută:

[...]

b) de către participanții la proces, inclusiv martorii, organul de urmărire penală sau instanța de judecată, în cadrul urmăririi penale sau al unui proces judiciar;

[...].”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

8. Autorul sesizării afirmă că dispozițiile articolului 8 lit. b) din Legea cu privire la libertatea de exprimare îi încalcă accesul liber la justiție și dreptul la apărare.

9. Potrivit autorului, persoana care pretinde că este defăimată trebuie să aibă posibilitatea de a trage la răspundere instanța de judecată care i-a lezat demnitatea, reputația sau onoarea în cadrul ședințelor de judecată, dar mai ales în afara acestor ședințe de judecată, „folosind pagina web a instituției pe post de răfuială publică”.

10. În opinia sa, prevederile contestate contravin articolelor 4 alin. (1), 7, 8, 16, 20 și 26 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

11. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

12. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Legea cu privire la libertatea de exprimare, ține de competența Curții Constituționale.

13. Curtea observă că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de avocatul reclamantului dintr-un proces. Astfel, sesizarea este formulată de un subiect care are acest drept, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție, așa cum a fost interpretat acesta prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

14. Curtea notează că obiectul excepției de neconstituționalitate îl reprezintă lit. b) din articolul 8 din Legea menționată. Aceste prevederi nu au făcut anterior obiect al controlului de constituționalitate.

15. Cu privire la norma contestată, Curtea admite că aceasta ar putea fi aplicată în litigiul în cadrul căruia a fost ridicată excepția de neconstituționalitate.

16. Referitor la drepturile fundamentale invocate, Curtea nu identifică argumente care să declanșeze o analiză în fond și nu-l poate substitui pe autorul sesizării în privința formulării acestora.

17. Deși autorul invocă articolele 4 alin. (1), 7, 8, 16, 20 și 26 din Constituție, Curtea observă că acesta îi solicită să aprecieze dacă comunicatul instanței cade sub incidența dispozițiilor articolului 8 lit. b) din Legea cu privire la libertatea de exprimare. Totuși, chestiunea supusă analizei Curții în acest caz nu constituie o problemă de constituționalitate, ci una de interpretare și de aplicare a legii. Rezolvarea ei le revine instanțelor de drept comun (a se vedea DCC nr. 27 din 24 februarie 2022, § 28).

18. Prin urmare, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, pe baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g), 140 alin. (2) din Constituție și 27 alineatele (2) și (3) lit. d), 37 și 40 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 8 lit. b) din Legea nr. 64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare, ridicată de dl avocat Iulian Rusanovschi, în interesele dlui Iurie Roșca, în dosarul nr. 2-199/2025, pendinte la Judecătoria Strășeni, sediul central.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

*Chișinău, 11 septembrie 2025
DCC nr. 126
Dosarul nr. 47g/2025*